

ת"פ 18897/05/09 - מ.י.א. י. נגד מדינת ישראל - באמצעות תביעות חיפה

בית משפט השלום בצפת

ת"פ 18897-05-09 י' נגד מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אורי גולדקורן
המבקשים
1. מ.י.
2. א. י. שניהם ע"י ב"כ עו"ד מנחם רובינשטיין
נגד
המשיבה
מדינת ישראל - באמצעות תביעות חיפה ע"י ב"כ עו"ד
נשאת פארס

החלטה

1. נגד המבקשים, בני זוג, הוגש ביום 27.5.2009 כתב אישום, בו הואשמו בביצוע עבירות של הכשלת שוטר במילוי תפקידו, תקיפת שוטר והתנהגות פסולה במקום ציבורי. בנוסף, הואשם המבקש מס' 1 (להלן: המבקש) בביצוע עבירת איומים.

האירועים שהיוו את התשתית העובדתית בכתב האישום התרחשו יממה לפני מועד הגשת כתב האישום. באותו יום נעצרו המבקשים. המבקשת מס' 2 (להלן: המבקשת), שהייתה בשליש הראשון להריונה, נלקחה מתחנת המשטרה לחדר מיון בבית חולים ושוחררה כעבור שעות אחדות. לאחר שהמבקש שהה במעצר במשך ששה ימים, הוא שוחרר למעצר בית, וכעבור כשלושה שבועות הוסרו על-ידי שופט המעצרים מגבלות שחרורו.

בהכרעת הדין שניתנה ביום 16.6.2014 זוכו המבקשים מחמת הספק מכל העבירות שיוחסו להם. בעקבות הזיכוי, הגישו המבקשים בקשה לפסיקת פיצויים לפי סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק).

כתב האישום והכרעת הדין

2. בכתב האישום נטען כי ביום 26.5.2009 נסעו המבקשים ללא חגורת בטיחות, וכאשר שני שוטרים, וקנין ושפסו,

סימנו להם לעצור את רכבם, בסמוך לכניסה לשוב מגוריהם, יצא המבקש מהרכב, איים ותקף את השוטרים, המשיך בתקיפתם אף לאחר שנכבל והוסע בניידת, ובהגיעם לתחנת המשטרה לא חדל מהשתוללותו. המבקשת, אשר הגיעה בכוחות עצמה לתחנת המשטרה, תקפה את השוטרים בתחנה, ואף לאחר שנכבלה והוכנסה לחדר המתנה, הלמה באגרוף בפניו של אחד השוטרים והשליכה כוסות וצלחות.

3. במהלך שמיעת העדויות בפניי, העיד השוטר שפסו, אולם וקנין, השוטר הנוסף שהיה עימו בעת עצירת רכבם של המבקשים בכניסה לשוב, לא התייצב למתן עדות. בהכרעת הדין ציינתי כי אינני נותן אמון בגרסת השוטר שפסו, לאור אי סבירותה, זיכרונו הסלקטיבי והשמטת פרטים מהותיים הנוגעים למבקשת. קיבלתי את גרסת המבקשים אודות החיפוש שעשו השוטרים ברכבם וניסיונם לחפש בכיסיו של המבקש, וקבעתי כי הם ביצעו חיפוש בלתי חוקי ברכב המבקשים ובגופו של המבקש. בהתייחס לחבלות בגופו של המבקש, פרטתי בפסקה נא בהכרעת הדין שורה של שאלות שנותרו ללא מענה, ואשר מעלות ספק באמינות גרסת המשיבה לפיה באלימות באותו יום המבקש הוא אשר היה התוקף.

בהכרעת הדין סקרתי את דחיות ישיבות ההוכחות שנעשו על מנת לאפשר למשיבה להביא לעדות את השוטר וקנין, וצינתי כי אי הבאתו לעדות, על אף שניתנו למשיבה ארבע הזדמנויות להעדתו, הינה בעלת משמעות ראייתית, הפועלת לחובת המשיבה.

4. בעוד שבכתב האישום נטען כי מעשי המבקשת, אשר הצמיחו את העבירות המיוחסות לה, התרחשו בתוך בנין תחנת המשטרה, התברר לראשונה במהלך שמיעת העדויות כי לאחר שהמבקשת שהתה באזור "היומן" בתוך התחנה, ובטרם הושמה במעצר בחדר ההמתנה, היא הוצאה על-ידי שוטרים אל מחוץ לבנין, שם נאזקה והוכנסה בשנית אל התחנה. בהכרעת הדין צוין כי התמונה שהתבררה עומדת בניגוד למזכר שערך השוטר שפסו ולדו"ח המעצר, והיא נחשפה על-ידי עדי המשיבה מעל דוכן העדים בהדרגה, במהלך החקירות הנגדיות. בפסקה עה בהכרעת הדין הוסבר כי השמטת עובדות אלו מהפרק העובדתי שבכתב האישום מעלה ספק סביר בגרסת המשיבה לגבי התרחשות האירועים באזור "היומן" שבתוך התחנה, ואף בחוקיות מעצרה של המבקשת, ויתכן כי יש בהם הסבר לפשר החבלות בגופה. הספק התחזק לנוכח אי העדת שוטרים נוספים שנכחו בתחנת המשטרה בעת שהוכנס המבקש לתחנה ובעת שהגיעה אליה המבקשת.

הבקשה לתשלום פיצויים

5. בבקשה לתשלום פיצויים לפי סעיף 80 לחוק העונשין טענו המבקשים כי מתקיימות שתי העילות הקבועות בסעיף זה והמזכות את המבקשים בפיצוי כספי - "לא היה יסוד לאשמה" ו"נסיבות אחרות המצדיקות זאת". בנוגע לעילה הראשונה, נטען כי תיעוד רפואי אודות המבקשת והעובדות בקשר להוצאתה אל מחוץ לבנין תחנת המשטרה, אשר היו מצויים בתיק החקירה, אך הושמטו מכתב האישום, היו אמורים להביא את המשיבה למסקנה לפיה אין מקום להעמיד לדין את המבקשת. אשר לעילה השניה, טענו המבקשים כנגד התנהלות עיקשת ומקוממת של המשיבה במהלך המשפט, שהתבטאה בעמידתה על העדת כל עד הגנה, לרבות רופאים וצלם שתיעד את החבלות בגופה של המבקשת, ואשר הובילה להתמשכות המשפט לאורך חמש שנים. כן הודגשו נסיבותיהם האישיות של המבקשים - היותו של המבקש

משוקם סמים מזה 25 שנים, הנתמך על-ידי אגף הרווחה במועצה המקומית, והיות המבקשת נכה בשיעור 100% וחולת פסוריאזיס, ואופי האירועים נשוא כתב האישום, שלוו באלימות מצד שוטרים.

לבקשה צורף תצהיר המבקש, בו אומתו עובדות הבקשה, תוארו קשיי המעצר בהם הוא שהה ופורטו הוצאות ההגנה.

6. בתשובתה טענה המשיבה כי יש לדחות את הבקשה מאחר ולא מתקיימים התנאים המצדיקים פיצוי על פי סעיף 80 לחוק. לעמדתה, על קיומו של בסיס משפטי ועובדתי להגשת כתב האישום ניתן ללמוד מהחלטת סגן הנשיא פיילס, שדן בבקשה למעצר עד תום ההליכים, וקבע כי קיימות ראיות לכאורה, ומא-התייחסות בא-כוח המבקשים לשאלת קיומן, בעת הדיון בבקשת המעצר. עוד נטען כי התמשכות המשפט נבעה אף מסיבות שאינן בשליטת המשיבה, כמו חילופי מותבים ובקשות דחייה של באי-כוח המבקשים. הודגש כי הזיכוי אינו "מוחלט" אלא מחמת הספק הסביר, ובאשר לעבירת התנהגות פסולה במקום ציבורי, שיוחסה למבקשת, צוין כי בהכרעת הדין נקבע כי התקיים לגביה היסוד העובדתי.

7. בתשובת המבקשים לתשובת המשיבה נטען, באשר לעילה הראשונה, כי מבחן "התובע הסביר" הוא שמשמש בקביעה אם היה מקום להגיש את כתב האישום, וכי, בענייננו, היה על המשיבה לשקול מחדש את עמדתה ככל שנפרסו מעל דוכן העדים עובדות נוספות, שלא נכללו בכתב האישום, והיו בידיעתה של המשיבה אך היא נמנעה מלגלותן. לגבי העילה השנייה, הודגש שיקול הדעת הנרחב הקיים לבית המשפט, במסגרתה של עילה זו.

תשתית נורמטיבית

8. סעיף 80(א) לחוק העונשין קובע:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".

פיצוי על-פי סעיף זה יכול שייפסק משתי עילות: האחת, כי "לא היה יסוד להאשמה", והשנייה, "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". הזכות לפיצוי לפי סעיף זה אינה שוללת מנאשם שזוכה לתבוע את נזקיו מכוח העילות הנזיקיות הכלליות, על דרך של הגשת תובענה אזרחית נגד המדינה, ובלבד שעילות אלה מתקיימות בעניינו. (ע"פ 4466/98 דבש נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 73, 106-107 (2002) (להלן: ענין דבש); ע"א 4584/10, 4699/10 מדינת ישראל נ' עמוד 3

שובר (פורסם בנבו, 4.12.2012) (להלן: ענין שובר); ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.1.2013) (להלן: ענין בוגנים)). בענין שובר ובענין בוגנים ציין השופט עמית כי ההסדר הקבוע בסעיף 80 הינו הסדר מחוץ לדיני הנזיקין ואשר נמצא בנקודה מסוימת במשרעת שבין הטלת אחריות על המדינה מכוח דיני הרשלנות לבין הטלת אחריות ללא אשם. הודגש כי מדובר ב'זכות יחסית', וכי פיצוי והחזר הוצאות הגנה יינתנו במקרים הראויים על-פי שיקול דעתו של בית המשפט רק כאשר הנאשם זוכה ובית המשפט מצא כי בנוסף לכך התקיימה אחת מהעילות המזכות. גם אז שיעור הפיצוי וההוצאות מוגבלים בתקרות שנקבעו בתקנות הפיצויים.

"לא היה יסוד לאשמה"

9. פסיקת הוצאות בעילה הראשונה - "לא היה יסוד לאשמה" - נעשית נעשית רק במקרים מצומצמים וחריגים, כמו במקרי זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית ובולטת. מבחנה של עילה זו הוא מבחן "התובע הסביר" ו"הסיכוי הסביר להרשעה" (ענין דבש; ענין בוגנים; ע"פ 1042/13 קקון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.6.2014) (להלן: ענין קקון); ע"פ 310/14 לחאם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.6.2015) (להלן: ענין לחאם)). בהתאם לאמת מידה זו יש לבחון באופן אובייקטיבי האם לנוכח התשתית הראייתית שהייתה מונחת בפני התביעה, היה תובע סביר וזהיר מגיע למסקנה שיש מקום להגשת כתב אישום.

"נסיבות אחרות"

10. העילה השניה - "נסיבות אחרות" המצדיקות פסיקת הוצאות - הוגדרה כעילת מסגרת אשר "עשויה היא לפרוש עצמה על-פני מרחבים-עד-אופק" (ענין דבש, בעמ' 108). נפסק כי זו עילה המתאפיינת בעמימות מכוונת, אשר מותרת בידי בית המשפט מתחם רחב של שיקול דעת בהפעלתה (ענין לחאם). בענין דבש נקבע כי בגדריו של המבחן הראוי לעילה זו יש להסתכל על ההליך כולו במבט-על ובצורה כוללת. בענין בוגנים נקבע כי במסגרת עילה זו בית המשפט אמור להפעיל את סמכותו בגישה מרחיבה, בשים לב לזכויות הבסיס החוקתיות, המעוגנות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ולשינויים הפרשניים המתחייבים ממנו. ברע"פ 5621/13 קודי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.9.2013) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של מבקש אשר ביקש לאמץ את עמדת המיעוט של השופט סוקול בעניינו, בע"פ (מחוזי חי') 5006-04-13 קודי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.6.2013), אשר נסמכה על מאמרו של עומר דקל "האם הזכאי זכאי לפיצויים? עלזכותו של נאשם שזוכה לפיצוי בגין נזקיו" עלי משפט ט 523 (תשע"א), ולפיה יש לשנות את כלל ברירת המחדל בפסיקת פיצויים מכוח סעיף 80 כך ש"נאשם שזוכה בדינו ייחנה מ'חזקת הפיצוי' ורק בנסיבות חריגות תישלל זכותו זו".

11. בענין דבש סיווג השופט (כתוארו אז) חשין את השיקולים המנחים את בית המשפט בבואו לפסוק פיצוי בעילה זו לשלוש קבוצות: נסיבות הנוגעות להליכי המשפט עצמם; טיב זיכוי של הנאשם - אם מוחלט הוא או מחמת הספק; ונסיבות אישיות של הנאשם שזוכה. אלו הפכו להיות שלושה מבחני המשנה המקובלים בפסיקה. בע"פ 5923/07 שיתאוי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 6.4.2009) פורט אופן בחינתו של כל אחד ממבחני משנה אלו:

* נסיבות הנוגעות להליכי המשפט עצמם - נבחנת התנהלות התביעה והנאשם. בענין קקון צוין כי במסגרת העילה

השניה אפשר שיינתן משקל למחדלי חקירה, אם כי מחדלי חקירה ואופן תיעודה הם ענין שברשלנות או בזדון.

* אופי זיכוי הנאשם - בזיכוי מחמת הספק יש כדי להמעיט מפוטנציאל הזכאות לפיצוי; בע"פ 12003/05 חמודה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.9.2008) ציין השופט לוי כי ההידרשות ל"עוצמתו" של הזיכוי, ששני קטביה הם זיכוי מוחלט הנסמך על הוכחת חפותו של אדם וזיכוי מחמת הספק, שמקורו בחוסר-יכולת להוכיח אשמה, אינה חפה מקשיים, אולם בבסיס אבחנה זו מונח רצון המחוקק, המוצא עצמו כבול בתכתיבי תקציב המורים על עריכת איזון בין צרכים, אפשרויות ורצונות. (על הקשיים שמעורר הזיכוי מחמת הספק, ראו: יניב ואקי ומאיה רוזנשין, "בין זיכוי 'מחמת הספק' לזיכוי 'מחמת הספק הסביר'", ספר דיוויד וינר (2009) 489).

* נסיבות אישיות של הנאשם - יש להביא בחשבון גם את תוצאות ההליך על בריאות הנאשם, על התא המשפחתי ועל מצבו הכלכלי. בע"פ 1986/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 לפסק דינו של השופט דנציגר (פורסם בנבו, 12.3.2013). הובהר כי לא כל נאשם שזוכה בדיון זכאי לפיצוי בגין פגיעה בשמו הטוב, שכן אם זה היה המבחן אזי כל נאשם שזוכה במשפטו היה זכאי באופן תיאורטי לפיצוי.

יישום ההלכה

12. בעניין העילה הראשונה. לא ניתן לקבוע כי בנקודת הזמן של הגשת כתב האישום היה "תובע סביר" מגיע למסקנה כי אין יסוד לאשמת המבקשת, על בסיס חומר החקירה שעמד לרשותו. המסכת הראייתית-לכאורה שעמדה לרשותו באותה עת הייתה בלתי מבוטלת, וכללה את גרסאות השוטרים וקנין ושפסו. תיאור פרק העובדות בכתב האישום באופן שאינו שלם, ואינו כולל את תיאור הוצאת המבקשת מתחנת המשטרה, אינו מעיד על קיומם של אחד מהחריגים של זדון, רשלנות חמורה, חוסר תום לב או אי סבירות.

13. את העילה השניה נבחן לפי חלוקתה לקבוצות השיקולים שנקבעו בענין דבש. תחילה, באשר לנסיבות הנוגעות להליכי המשפט עצמם: באי-כוח הצדדים חלוקים באשר לסיבה להתמשכות המשפט. להלן תובא כלשונה פסקה מו מהכרעת הדין, העוסקת באי העדת השוטר וקנין, וממנה ניתן ללמוד על חלק מהסיבות להתמשכות המשפט:

"השוטר וקנין לא התייצב למתן עדות, על אף שבכתב האישום צוין שמו כאחד מעדי המאשימה. בהחלטת השופטת דחלה-שרקאוי, בישיבה ביום 16.5.2011, נקבע כי ישיבת ההוכחות תתקיים ביום 31.11.2011, וכי למועד זה תזמן המזכירות את כל עדי התביעה, למעט החוקר יעקב גרידיש. לישיבת ההוכחות הראשונה, שהתקיימה ביום 31.10.2011, לא התייצב השוטר וקנין. בתום אותה ישיבה קבעתי "להמשך הוכחות התביעה, ההגנה וסיכומים בעל-פה ליום 23.5.2012". בישיבת ההוכחות השניה ביום 23.5.2012 נשמעה עדותו של שפסו, ובסיומה קבעתי "להמשך הוכחות התביעה והוכחות ההגנה ליום 8.7.2012". עוד קבעתי כי המזכירות תזמן עדי תביעה, וביניהם וקנין, וכי המאשימה תוודא התייצבותם. במהלך ישיבת ההוכחות השלישית, ביום 8.7.2012, בתום חקירתו הנגדית והחוזרת של שפסו, ולאחר שנשמעה עדותו של היומנאי, הסביר בא-כוח המאשימה כי לא עלה בידיה לזמן לעדות את השוטר וקנין, וביקש דחיית המשך שמיעת הוכחות התביעה למועד אחר. נעתרתי לבקשה, ודחיתי את המשך שמיעת פרשת התביעה, פרשת ההגנה והסיכומים ליום 26.11.2012. עוד קבעתי כי המזכירות תזמן את וקנין, וכי המאשימה תוודא התייצבותו

מבעוד מועד. בפתח ישיבת ההוכחות הרביעית, ביום 26.11.2012, התברר כי השוטר וקנין, שהינו שוטר בדימוס, לא התייצב, וכי לא עלה בידי המאשימה להביאו לשם מתן עדות. בא-כוח המאשימה מסר כי ביום הקודם הוא שוחח טלפונית עם אשתו של וקנין, שמסרה לו כי לא ידוע לו על הדיון "וסיכוי נמוך שהוא יתייצב". (עמ' 80). הוא ביקש לשכנע כי המאשימה פעלה כמיטב יכולתה להבאת וקנין למתן עדות בתיק זה, והציג תכתובת בדואר אלקטרוני בינו לבין מכותבים אחרים - קמב"ל צפת, רמח"מ צפת, מת"ח צפת ורמח"ק צפת - (ת/7), ובה בקשתו מבעלי תפקידים במשטרת צפת לדאוג להתייצבות וקנין בבית המשפט. במייל הראשון מיום 8.7.2012 הזהיר בא-כוח המאשימה כי "לא יינתנו לנו הזדמנויות נוספות", ונענה (עוד באותו יום) על-ידי רמח"מ צפת במלים: "איך הרמח"מ קשור לזה??". בתגובה, שב בא-כוח המאשימה והזהיר: "בטעות לא נשלח לרמח"ק וקש"ק. מכל מקום זה תיק שלך, וקיים חשש שכתב האישום ימחק". על אזהרה זו הוא חזר במייל מיום 18.11.2012 (ערב ישיבת ההוכחות הרביעית), אולם ללא הועיל.

לאור זאת, ביקש בא-כוח המאשימה לדחות את הישיבה למועד אחר, "תוך התחייבות לעשות את כל המאמצים כדי להביא את העד לישיבה הבאה, אף אם הדבר יצריך הוצאת צו מעצר על-ידי בית המשפט" (עמ' 82). בהחלטה מאותו יום, דחיתי בקשה זו (עמ' 82-84, 86), וצינתי, בין השאר:

"וקנין לא התייצב למתן עדות בשלוש ישיבות ההוכחות האחרונות, שהוקדשו כולן לשמיעת פרשת התביעה. דחיית הישיבה היום למועד אחר, בו לא ברור אם וקנין יתייצב אם לאו, משמעותה גרימת עינוי דין לנאשמים כתוצאה מהתמשכות ההליך שהחל עם הגשת כתב אישום בשנת 2009. לאור המתואר לעיל, היה ברור למאשימה כי פרשת התביעה אמורה הייתה להסתיים בישיבת ההוכחות השניה, ולאחר מכן - בישיבת ההוכחות השלישית, ואף על פי כן לא הגיע וקנין להעיד באותן ישיבות; לנוכח דברי הסניגור בישיבה הקודמת וכפי שמשקף במוצג ת/7, ידעה המאשימה כי במידה ווקנין לא יתייצב לעדות, עלול להיווצר מצב בו לא יידחה הדיון היום ולא תינתן הזדמנות נוספת לניסיון להביאו לבית המשפט. יישום ההחלטה מיום 8.7.12, בה צוין כי "המאשימה תוודא את התייצבותו מבעוד מועד", חייב את המאשימה לוודא מבעוד מועד - קרי, זמן סביר מראש לפני הישיבה היום, כי ניתן יהא היום להעיד את וקנין. משהתחוויר למאשימה כי התייצבותו של וקנין היום כלל אינה ודאית, היה עליה לקחת בחשבון את משמעות הדבר ואת האפשרויות לתרחיש לפיו עמדתה לא תתקבל ולא יתאפשר להעיד את וקנין; קבלת בקשת בא-כוח המאשימה היום פירושה בזבוז זמנו של בית המשפט (לדיון היום הוקצו 5 שעות!), עינוי דין לנאשמים והטרחת הסניגור לשווא. כאשר מעמידים על כפות המאזנים את השיקולים והעובדות שתוארו לעיל, הנני סבור כי הן נוטות כנגד קבלת בקשתו של בא-כוח המאשימה".

מהמתואר לעיל בפסקה זו בהכרעת הדיון, עולה כי למשיבה הייתה "תרומה" להתמשכות המשפט, אשר גרמה לעינוי דין למבקשים. עם זאת, אינני סבור כי ניתן לזקוף לחובתה את "התעקשותה", כביכול, לחקור עד תום כל אחד מעדי ההגנה, לרבות, למשל, הצלם אשר תיעד את החבלות על גופה של המבקשת. כידוע, "אין חקר לתבונת סניגור מוכשר", והדברים יפים אף לגבי קטגור, שהרי אין לנחש כיצד היה יכול בא-כוח המשיבה לנצל את תשובות עדי ההגנה בחקירות הנגדיות. את התמשכות המשפט בעטייה של אי-התייצבות השוטר וקנין יש לצרף למכלול השיקולים אודות

"נסיבות אחרות". ענין זה לבדו אינו יכול להוות עילה לפסיקת פיצוי.

זיכוי המבקשים מחמת הספק מכביד על האפשרות למתן פיצוי. בסיפא של הכרעת הדין השוויתי את הפרשה לכדור שלג שהחל בצומת הכניסה לשוב, עת נדרשו המבקשים לעצור את רכבם, התגלגל במהירות עד אשר הביא למעצרים ולהגשת כתב אישום. תהיתי - על מה ולמה נעצר המבקש, על מה ולמה לא התאפשר למבקשת לפגוש בתחנת המשטרה, או למצער, להרגיעה וליתן לה הסבר מדוע הוחלט לעצרו ומה צפוי בהמשך. דברים אלו ביטאו את תחושתי כי התנהלות שונה של שוטרים הייתה יכולה למזער ואף למנוע את התרחשות הפרשה כולה. אולם אין בתחושה הכבדה כדי לשנות מטיב הזיכוי.

נסיבות אישיות, רפואיות, של המבקשת הביאו, בתחילת הדרך, את המשיבה שלא לעמוד על הבקשה למעצרה עד תום ההליכים, ולהסכים לבקשה של המבקש לעיון חוזר ולביטול תנאי שחרורו. מתצהיר המבקש, שצורף לבקשה, לא עולה היבט של פגיעה בפרנסה כתוצאה מההליך הפלילי נגד המבקשים. בעיקרו עולות מהתצהיר התחושות הקשות של המבקש על העוול אשר, לדעתו, נגרם לו ולאשתו - חולת פסוריאזיס ובהריון - כתוצאה מאלימות של שוטרים כלפיהם. בתצהיר צוין כי תחושת ההשפלה הובילה את המבקש, בתקופת מעצרו, לניסיון אובדני. עם זאת, אין להתעלם מכך שתקופת המעצר נמשכה פרק זמן קצר באופן יחסי (ששה ימים). לענין זה נזכיר את עמדת הפסיקה: סוגית המעצר עד תום ההליכים בכל הקשור לעילה השנייה זכתה להתייחסות בענין בוגנים. השופט מלצר (שלדעתו הצטרף השופט עמית) סבר שם כי יש לקבוע כלל ולצידו חריג: הכלל הינו כי לא ינתן פיצוי למי שמתקיימת בו עילה זו עבור תשעת חודשי המעצר הראשונים. החריג - בהתקיימות סיבות שבהן בכל זאת ראוי לפצות נאשם שזוכה, אשר תקופת מעצרו לא עלתה על תשעה חודשים, וזאת בהתחשב בהשלכות אינדיבידואליות, או שיקולים מיוחדים אחרים, שיהיו תלויי-מקרה. המשנה לנשיא (כתוארה אז) נאור סברה, באותה פרשה, כי אין מקום לקבוע כלל גורף או כמעט גורף, וכי תקופת מעצר סטטוטורית יכולה לשמש כאמת מידה אך אין בה כדי לשמש שיקול יחיד. (והשוו: ע"פ 6621/01 בדליאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 870 (2002), שם זוכה המבקש מחמת הספק, היה במעצר שבעה חודשים וחצי, ונפסק כי הוא זכאי לתשלום 50% מן הפיצויים ומהוצאות ההגנה המירביים הקבועים בתקנות). בענייננו, מעצר למשך ששה ימים, לכשעצמו, אינו שיקול בזכות מתן פיצוי על-פי סעיף 80. כפי שנכתב, לאחרונה, בענין לחאם, העמדתו של אדם לדין טומנת בחובה שיבוש באורחות חייו וחושפת אותו לפגיעות כאלה ואחרות הכרוכות בניהול ההליך והשלכותיו. בהיעדר אסמכתאות על נזקים בריאותיים ונפשיים שנגרמו למבקשים עקב ההליך הפלילי שנוהל נגדם, אין להסיק קיומן של "נסיבות אחרות" בגין יש לפסוק פיצוי.

התוצאה

14. לאחר שבחנתי את שתי העילות, לרבות שלושת מבחני המשנה של העילה השנייה, הגעתי למסקנה כי לא התקיימו העילות המצדיקות פסיקת פיצויים והוצאות משפט למבקשים אשר זכו. לפיכך, הנני דוחה את הבקשה.

ניתנה היום, ט"ז אב תשע"ה, 01 אוגוסט 2015, בהעדר

הצדדים.

עמוד 7

